

3:e söndagen i fastan

Tom Hardts postilla, tredje årgången

Predikotext: Luk. 4:31–37.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

På nytt ställer oss evangeliet inför kampen mellan Kristus och djävulen, inför "Kampen mot de onda makterna", som denna söndags överskrift i evangelieboken lyder. Rubriken över själva evangelieboken ger ännu större tyngd och klarhet med formuleringen: "Kristus och världsfursten". Vad vi nu skall beröra träffar själva centrum i vår kristna tro, inget perifert och oväsentligt. För mycken, föregivet kristen tro liksom för Nya Testamentets fariséer är de onda makterna ett sidostycke, något ingalunda centralt, något påtagligt underordnat. Själva benämningen "Beelsebul" hade för Jesu motståndare en ganska lättviktig innebörd, "flugkonungen" eller något sådant. Det har sin motsvarighet i senare tiders flygande och farande djävlar, smådjävlar och djävletter, som passerar från religionen till folktron och därefter in i det löjliga. Våra medeltida kyrkmålningar känner förvisso djävulens verksamhet, men den illustreras alltför ofta med kullslagna smörkärnor, med upptåg och hyss, som fyller den nutide betraktaren med glädje men ingalunda med den bävan, som utgår från evangelietextens så entydiga sammanfattning: "Kristus och världsfursten".

Den rättrogna evangelisk-lutherska kyrkan står mycket ensam i denna sin insikt om det centrala i dagens ämne, om "världsfurstens" väldighet. Den nedlåtande, avvisande hållning, som de villfarande sekterna riktar mot vår beaktelse, menar sig rotad i tron på Guds suveränitet, Guds centrala position, Guds allenarådande. För det mänskliga förnuftet tycks "världsfursten" därmed blekna bort till obetydlighet, sjunka ned just till "flugkonungens" vanmakt. Ändå lär d. h. Skrift så helt annorlunda, tvärsen mot fariséerna, sekterna och det mänskliga förnuftet. Därmed förnekas inte Guds allenarådande men väl människans suveränitet, människans frihet och märklighet. Det som det handlar om i dag, är just detta, att Kristus har "förlöstat, förvärvat och vunnit mig, förtappade och fördömda människa, ifrån alla synder, ifrån döden och djävulens våld". Då avtecknar sig världsfursten på rätt sätt. Då möter vi den gestalt,

om vilken vi sjunger:

*Mörkrets furste stiger ned Hotande och vred.
Han rustar sig förvisst Med våld och argan list.
Likväl vi oss ej frukte. (sv. ps. 124:1)*

Detta sista "Likväl vi oss ej frukte" ger oss det avgörande anslaget till vårt ämne. Det är förvisso sant, att Satan är "en stark man, fullt väpnad", men det är lika sant, att Kristus är "starkare än han" och nu tager "ifrån honom alla vapen, som han förtröstade på och skiftar ut bytet efter honom". Det är denna segerfröjd, som hörs redan i Gamla Testamentets profetior:

såsom man fröjdar sig när man utskiftar byte. Ty du skall bryta sönder deras bördors ok och deras skuldrors gissel och deras plågares stav likasom i Midjans tid ... Ty ett barn varder oss fött, en son bliver oss given, och på hans skuldror skall herradömet vila. (Jes. 9:3 ff.)

Satans välde är brutet i Kristi ställföreträdande död och uppståndelse, i hans rättfärdighet för oss, i den vunna syndaförlåtelsen, och varhelst evangelium når, utskiftas den slagne fiendens egendom. Detta är livets centrala punkt, och här gäller: "Den som icke är med mig, han är emot mig, och den som icke församlas med mig, han förskingras". Antingen tar man emot den i Kristus vunna friheten, eller bekänner man sig till undergångens värld, till den besegrade och förtrampas med honom. Här finnes inget tredje alternativ. Om detta säger vi så:

- I. **Satan rasar mot evangelium, som är hans undergång,**
- II. **Satan vill återvinna själar, som han förlorat till Gud,**
- III. **Satan kan bara övervinnas genom tron alena.**

I. Satan rasar mot evangelium, som är hans undergång.

Det finns i predikotexten ett sällsamt, pinat ångestskri från avgrunden: "Bort härifrån! Vad har du med oss att göra, Jesus från Nasaret? Har du kommit för att

förgöra oss? Jag vet vem du är, du Guds helige." Den makt, som här talar genom en människas mun, raras mot Jesus, vill tysta honom, vill få honom undan: "Bort härifrån!". Denna ondskans självbevarelse-drift fungerar i alla århundraden. Den vill också i denna stund tysta evangelium, skrämman bort Ordets bekännare med alla slags tillrop och smädelser. Detta motstånd är något, som alltid hänger samman med det rätta evangeliet. Det falska evangeliet, den mänskliga religionen, kan bara framlocka Satans instämmanden.

II. Satan vill återvinna själar, som han förlorat till Gud.

Det finns i evangeliet en övermåttan skrämmande och otäck satanisk reflektion: "Jag vill vända tillbaka till mitt hus, som jag gick ut ifrån". Den själ, som fröjdar sig åt dagens predikoämne, som begärligt dricker dess sanningar, som vet sig förlorad och förvärvat från djävulens våld, är Satans mest eftertraktade mål. Att på nytt få draga in i denna själs innersta, att få förorena Den Helige Andes förra boning, att få besmutsa, förorena och kränka det, som dopet en gång renat, är Satans högsta fröjd, hans allra sju-

kaste åstundan, hans innersta begär. Det är dagens varning just till oss, som i denna stund låter oss undervisas av Gud.

III. Satan kan bara övervinnas genom tron allena.

Det är ett mäktigt panorama av den mänskliga existensen, av kampen mellan Guds och Satans rike, som i dag bjuds oss. Detta överväldigande, skrämmande, upprörande tycks påkalla de mest extraordinära hjälpmedel, bortom allt för människor känt. Detta hjälpmedel finns också bara i Guds hand som Guds gåva, men det är misskänt och föraktat, nämligen tron allena, tron allena på Guds Ord, just det som evangeliets slutord utsäger: "Ja, saliga äro de som höra Guds Ord och gömma det". Tron på Ordets gåva av syndernas förlåtelse för Jesu Kristi skull är enda medlet för att trampa Satan under fötterna. Inga trollkonster eller knep förmår det konststycket. Det heter ju: "Djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker vem han må uppsluka. Stån honom emot, fasta i tron." (1 Petr. 5:8 f.)

Amen.